

Het Sliedrechts Dialect (877)

Invelidezurreg

Me vrouw en ik hebbe zô in de lôp van de jaere wel is een paor aerdige raaisies gemaakt, onder aandere naer 't Midde Ôoste, Syrië, Jordaonië en in Aofrikao, Marokko. We hebbe daer hêel veul van de culture gezien en dikkels onze ôoge uitgekeke. Ik kan nie aandere zegge dan dà we d'r veul hebbe gezien, mor ok veul van hebbe geleerd. 't Aalderbelangrijkste wà we opgedaen hebbe en in onze gedachtes meegenome, is naest aal 't mooie, de soms middelêeuwse toestande op 't gebied van de gehandicapezureg. Daerdeur hebbe we pas goed werdering gekrege voor aalle verwurrevenheeje op dà gebied, die wij hier in ons aage vaoderland hebbe. Waer wil ik naer toe? Bel, as ie bevôbeld in Marokko of êen van de aandere lande je bêteen breekt en dà groeit een bietjie raor aa mekaor zôdà je kreupel wordt, of nog aareger as ie met een handicap gebore ben, zôdà je niet of nauwelijks lôpe kan, dan hak ie een mooien tak uit 'n bôom, je maakt daer een kruk of wandelstok van en daer perbeer ie dan mor mee veruit te komme. We hebbe d'r schrijnende voorbeelde van gezien. Dat soort toestande komme we hier gelukkig nie tege.

Karrechie

'k Weet nog goed hoe 't vroeger hier was. As ie invelide was, zôdà je nie kon lôpe, dan zeeje de mense: "Hij zit in 'n karrechie." Daer bedoelde ze dan mee: een soort bakfietsie met twêe aareme die je op en neer mos bewege om vooruit te komme. Je had 'r ok wel die hadde trappers die je mē je hande mos ronddraaie. Voor die tijd werschijnlijk ok al aareg prachtig. Dan hà je ok nog de gewone douwkarrechies netuurlijk. D'r is in de lôp van de jaere echt wel 't êen en aander veraanderd op dut gebied en daer magge we mē z'n aalle wel dankbaar voor weze en daer gaot dut verhaoltjie over.

Scootmobiel

As we vandaeg an d'n dag 't straetbeeld bekijke, dan zien we wel wat aandere. Zijn d'r dan gēen invelides meer? Beljaot, zat! Mor de sosjaole verzieninge zijn nae de lesten oorlog zô verbeterd, dat aal die mense die op d'n êen of aandere manier nie meer kanne lôpe, aanspraak kanne maake op hullepmiddele waer we vroeger nie van gedrômd hadde. Waer doel 'k op? Nou bevôbeld op de 'scootmobiel'. Dát is me toch een uitvinding! Aal die mense, die aandere thuis zatte, of t'r aage mosse laete rije, zijn weer mobiel geworde. Kanne weer gaon en staon waer ze wille. Zelf boodschoppies doen op de mart, familiebezoek aflegge, naer d'n dokter of d'n tandarts. Ze kunnen 't aallemael weer zellefstandig. Dát noem 'k nou goed besteed geld. Mense uit 'r iselaosie haole en weer dêel laete neme aan 't leve van aalle dag.

Rollaoter

Een aander ding wat opvaalt in 't straetbeeld, is de 'rollaoter'. We zijn d'r onderwaail aan gewend geraakt, mor je kan daer nie kijke of ie zie ze gaon! Vrouwe en manne die gēen aander vooruitzicht hadde as achter de geraoniums zitte, lôpe nou weer over straet, soms een bietjie krom, mor ze zijn d'r weer! Een hêel slim karrechie, want ze hebbe een begaozieruimte voor een boodschoppie en as de mense moei worde, hebbe ze ok nog een stoeltjie bij d'r om eefies uit te ruste. Ik vingt dat die man of vrouw die de rollaoter uitgevonge het, een stambeeld verdient. 'k Zag onderlest zô 'n vrouwchie op een rollaoter zitte en ik doch bij m'n

aaige: "Zou 't mensie nie goed geworde zijn, effe kijke of ik soms hellepe kan!" Toe 'k dichterbij kwam, zag ik dà ze op t'r gemaksie een sigretjie zat te rôôke. 'k Ben d'r gelukkig nò nie aan toe, mor 'k heb aaltijd gezeed: "As ik d'r ok êên nôôdig het, dan wi 'k t'r wel êên mè versnellinge!"

Elektrische fietse

Iets anders wà staarek in opkomst is, dat is d'n elektrische fiets. Ze noeme dat fietse mè trapondersteuning. As ie nou nog aerdig mobiel ben, mor de jaere gaon toch een bietjie meetelle en je bêêne wille nie meer zo goed, en je ben een liefhebber van fietse, dan is zô 'n fiets ok weer een uitkomst. Bewege is aareg belangrijk, zeker as ie op jaere komt, allêên de kracht ontbreek ie. Dan is deuze uitvinding ok weer goud waerd. Want denk nou mor nie dà je op zô' n fiets op je louwere ken gaon zitte ruste, belnêënt, je mò meetrappe en de elektriek hellep ie daer dan een bietjie bij. 'k Glôôf zôôwaer dà je, as ie 't een pôôsie volhoudt, ok nog zaodelpijn ken krije. Gewoner kan 't volleges mijn nie en je zie ze soms gaon met een snelhaaid waer een jonge maaid jeloers op zou worde.

Slotsom

Wat zijn we in ons goeje vaoderland toch aareg bevoorrecht. Aal deuze hullepmiddele legge binne ons handberaak. Tref ie 't dà je op zulleke middele ben aangeweze, ze zijn d'r en ze zijn voor iederêên beraakbaor. Wat is 't goed om is in aandere lande rond te kijke hoe 't 'r daer soms aan toe gaot, dan magge wij onze hande wel saome nijpe dà we daer nie in de wieg hebbe gelege. Wà zou 't mooi weze as we dat mè z'n aalle is goed tot ons liete deurdringe. Dan zouwe we messchie wel hêêl wat meer tevereeje, dankbaore en blijte mense tegen komme.

Jan van der Vlies

P.S. 't Leste nieuws over de verêêniging is te vinge op www.historie-sliedrecht.nl